

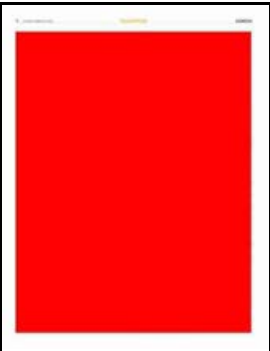
Είδος: Εφημερίδα / Κύρια / Πολιτική / Ημερήσια
Ημερομηνία: Κυριακή, 05-03-2023
Σελίδα: 1,9 (1 από 2)
Μέγεθος: 1075 cm²
Μέση κυκλοφορία: 4000
Επικοινωνία εντύπου: +357 22864500
Λέξη κλειδί: ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΚΑΜΑ

ΑΚΑΜΑΣ

ΤΑ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ
ΚΑΙ ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ,
ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΙ
Η ΣΩΣΤΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

ΣΕΛ. 9

Τοπικό Σχέδιο Ακάμα: Τα αντισταθμιστικά μέτρα, οι δικαιούχοι και η σωστή κατεύθυνση

Του
Κυριάκου Λοΐζου

Στο τελευταίο Υπουργικό Συμβούλιο επί κυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη αποφασίστηκε να προχωρήσει η δημοσίευση του Τοπικού Σχεδίου Ακάμα με εξάμηνη αναστολή των προνοιών του και δίχως τα αντισταθμιστικά μέτρα, τα οποία υποτίθεται ότι μελετούσε από το 2016 όταν ακύρωσε σχετικές αποφάσεις της κυβέρνησης Χριστόφια. Στο μεσοδιάστημα, μέχρι δηλαδή την 1η Σεπτεμβρίου του 2023, θα εξεταστεί περαιτέρω η δυνατότητα ανταπόκρισης στους δύο άλλους στόχους του σχεδίου, που αφορούν τις κοινωνικές και οικονομικές παραμέτρους. Παράλληλα, όπως προνοείται για όλα τα Τοπικά Σχέδια, θα υπάρξει περίοδος 4 μηνών για υποβολή ενστάσεων.

Οι αντιδράσεις από πλευράς των κοινοτήτων, αλλά και των λατόμων έξω από το Προεδρικό κατά τη συνεδρίαση του Υπουργικού στις 22 Φεβρουαρίου ήταν αναμενόμενες. Τι συμβαίνει, ωστόσο, κυρίως σε ό,τι αφορά τα αντισταθμιστικά μέτρα, για τα οποία πολλά έχουν ακουστεί και γραφτεί και σε ποιο σημείο βρίσκεται το Τοπικό Σχέδιο Ακάμα στο ευρύτερο πλαίσιο του;

Η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων θεωρεί ότι το Τοπικό Σχέδιο διασφαλίζει τους δύο βασικούς στόχους που είχαν τεθεί, αυτούς της προστασίας του περιβάλλοντος και της ευημερίας των κοινοτήτων.

Όπως εξήγησε ο επιστημονικός συνεργάτης της Ομοσπονδίας, Κλείτος Παπαστυλιανού, σε ό,τι αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της φύσης, στο τελικό Σχέδιο όπως αυτό έχει δημοσιευτεί, ενσωματώνονται όλοι ανεξαιρέτως οι νομικά δεσμευτικοί όροι της έκθεσης της ειδικής οικολογικής αξιολόγησης και της γνωμάτευσης της Περιβαλλοντικής Αρχής.

«Σε ό,τι αφορά την αειφόρο ανάπτυξη και την ευημερία των τοπικών κοινοτήτων, αυτήν τη στιγμή οι τοπικές κοινότητες έχουν ένα αναξιοποίητο, ανεκμετάλλευτο απόθεμα πολεοδομικών ζωνών ανάπτυξης, οικιστικής, παραθεριστικής και τουριστικής χρήσης, το οποίο ανέρχεται περίπου στο 80% της συνολικής τους έκτασης. Με τις νέες επεκτάσεις, 200 έως 500 μέτρων περιμετρικά των υφιστάμενων οικισμών, ουσιαστικά η έκταση ανέρχεται στο 100% της υφιστάμενης συνολικής τους έκτασης. Άρα έχουν αρκετή γη για να καλύψουν τις στεγαστικές και άλλες τους ανάγκες».

Τα «περιβότα» αντισταθμιστικά μέτρα και κίνητρα

Αντισταθμιστικά μέτρα και κίνητρα είναι δύο διαφορετικά πράγματα, εξηγεί ο Κλείτος Παπαστυλιανού. «Τα αντισταθμιστικά μέτρα, δηλαδή μέτρα αποζημίωσης, οικονομικής ή άλλης, θα πρέπει να δοθούν αποκλειστικά και μόνο σε όσους είχαν δι-

καιώματα ανάπτυξης και είτε τα χάνουν συνολικά, είτε μερικώς. Αυτές οι περιπτώσεις είναι ελάχιστες και πρέπει να εξεταστούν μία προς μία και κατά περίπτωση και σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να δοθούν αυτό που ονομάζουμε αντισταθμιστικά μέτρα», υπέδειξε.

Αν δηλαδή ένα άτομο είχε ένα τεμάχιο σε πολεοδομική ζώνη προστασίας και παραμένει σε αυτή τη ζώνη, δεν δικαιούται αποζημίωση.

Αν, όμως, ένα άτομο είχε ένα τεμάχιο σε πολεοδομική ζώνη κατοικίας, η οποία γίνεται πολεοδομική ζώνη προστασίας, τότε σαφώς δικαιούται αποζημίωση.

Ένα άλλο παράδειγμα, εξηγεί ο κ. Παπαστυλιανού, αν κανείς έχει τεμάχιο σε τουριστική ζώνη η οποία παραμένει να μην τουριστική ζώνη, αλλά μειώνεται το ανώτατο ύψος κτιρίων και ο ανώτατος αριθμός ορόφων, τότε επίσης δικαιούται μερική αποζημίωση.

«Αν έχω ένα κτήμα περικλειστο στο κρατικό δάσος Ακάμα χωρίς προσπέλαση πρόσβασης, χωρίς υδροδότηση, χωρίς ηλεκτροδότηση, χωρίς αποχέτευση και το οποίο ήταν και παραμένει σε πολεοδομική ζώνη προστασίας, τότε δεν δικαιούμαι αποζημίωση. Εδώ, υπάρχει ένα άλλο μέτρο το οποίο εισηγούμαστε και αποτελεί πάγια θέση μας: σε ό,τι αφορά τις περικλειστές ιδιωτικές περιουσίες εντός του κρατικού δάσους, προτείνουμε την απαλλοτριώσή τους με βάση την πραγματική τρέχουσα και αντικειμενική τους εκτιμώμενη αξία, για σκοπούς καλύτερης οριοθέτησης, διαχείρισης και προστασίας του δάσους, τόνισε ο επιστημονικός συνεργάτης της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το τελευταίο διάστημα επικράτησε μία σύγχυση σε ό,τι αφορά τα εν λόγω μέτρα, ενώ αυτά αποτελούν μεγάλο μέρος της ουσίας του σχεδίου στο σύνολό του.

Σε ό,τι αφορά τα κίνητρα, ας υποθέσουμε ότι ένα άτομο έχει ένα τεμάχιο σε αγροτική ζώνη (γεωργικής χρήσης) στο οποίο απαγορεύεται η διάσπαρτη δόμηση, ωστόσο έχει κάποιο συντελεστή δόμησης (π.χ. 30%). Ένα κίνητρο σε αυτή την περίπτωση για να μην χαθεί αυτό που το άτομο δικαιούται, θα μπορούσε να είναι η μεταφορά συντελεστή δόμησης από γεωργικές περιοχές υψηλής φυσικής αξίας, σε τεμάχια εντός πολεοδομικών ζωνών ανάπτυξης. Ένα άλλο κίνητρο, πρόσθεσε ο Κλείτος Παπαστυλιανού, είναι τα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα του Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, τα οποία έτσι κι αλλιώς περιλαμβάνουν επιδοτήσεις για γεωργοκτηνοτροφικές δραστηριότητες σε προστατευόμενες περιοχές. «Η Χερσόνησος του Ακάμα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα», είπε.

Κληθείς να σχολιάσει τις αντιδράσεις των λατόμων, οι οποίες εδράζονται στην απόρριψη της νέας λατομικής ζώνης Αν-

«Τα αντισταθμιστικά μέτρα, δηλαδή μέτρα αποζημίωσης, οικονομικής ή άλλης, θα πρέπει να δοθούν αποκλειστικά και μόνο σε όσους είχαν δικαιώματα ανάπτυξης και είτε τα χάνουν συνολικά, είτε μερικώς», αναφέρει ο Κλείτος Παπαστυλιανού. Αν δηλαδή ένα άτομο είχε ένα τεμάχιο σε πολεοδομική ζώνη προστασίας και παραμένει σε αυτή τη ζώνη, δεν δικαιούται αποζημίωση. Αν, όμως, ένα άτομο είχε ένα τεμάχιο σε πολεοδομική ζώνη κατοικίας, η οποία γίνεται πολεοδομική ζώνη προστασίας, τότε σαφώς δικαιούται αποζημίωση.

δρολίκου, ο κ. Παπαστυλιανού ανέφερε ότι «πήγαν με σκοπό να απαιτήσουν να ενταχθεί στο Σχέδιο, ενώ εμείς λέμε ότι αυτή η λατομική ζώνη που απορρίφθηκε τρεις φορές σε τρία συναπτά έτη (2021, 2022, 2023) έχει σοβαρές αρνητικές, μη αναστρέψιμες επιπτώσεις, προφανώς ορθώς απορρίφθηκε».

Καταληκτικά, σημείωσε πως η Υπηρεσία Μεταλλείων έχει αποθέματα για να δουλέψει για τα επόμενα πέντε χρόνια και με βάση τους όρους της περιβαλλοντικής γνωμάτευσης έχει τρία χρόνια μπροστά της για να υποβάλει μελέτη για να αξιολογηθεί με τις δυνητικές περιοχές χωροθέτησης της νέας λατομικής ζώνης επαρχίας Πάφου. Αυτές οι περιοχές μπορεί να περιλαμβάνουν την Ανδρολίκου, αλλά πρέπει πρώτιστα να περιλαμβάνουν όλες ανεξαιρέτως τις περιοχές που έχουν τα πετρώματα που χρειαζόμαστε. «Από και πέρα, αφού υποβληθεί η μελέτη θα γίνει αξιολόγηση και στην περιοχή με τις λιγότερες επιπτώσεις θα γίνει η νέα λατομική ζώνη επαρχίας Πάφου».

Ουσιαστικά με το Τοπικό Σχέδιο Κοινοτήτων Ακάμα καθορίζεται το πολεοδομικό καθεστώς της περιοχής. Το Σχέδιο περιλαμβάνει τα διοικητικά όρια οκτώ κοινοτήτων της περιοχής: Πρόκειται για τις κοινότητες Κάθηκας, Πάνω Αρόδες, Κάτω Αρόδες, Ίνεια, Δρούσεια, Φάσλι, Ανδρολίκου και Νέο Χωριό. Αφορά παράκτιες περιοχές και περιοχές του Κρατικού Δάσους Ακάμα, ενώ θα περιλαμβάνει και περιοχές που εμπίπτουν στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Natura 2000. Μεταξύ άλλων, γενικά καθορίζονται οι ζώνες και σε ποιες περιοχές θα μπορούν να γίνουν κατοικίες για στέγαση, συγκεκριμένες μικρές τουριστικές αναπτύξεις με πολύ αυστηρούς όρους, επισκέψιμα αγροκτήματα και γενικά διάφορες άλλες αναπτύξεις. Γίνεται αναφορά στο οδικό δίκτυο, ποδηλατόδρομους κ.α.

Το Τοπικό Σχέδιο Ακάμα θα πρέπει να αποτελέσει εκείνο το βήμα για τη φυσική ευημερία του τόπου, αφού οι όσες καταστροφές συμβαίνουν στον πλανήτη επηρεάζουν άμεσα το νησί.

Σύμφωνα με μελέτες, η Κύπρος είναι νησί υψηλής επικινδυνότητας σε ό,τι αφορά την κλιματική κρίση εξαιτίας της γεωγραφικής της θέσης.

Από τη στιγμή που η ευρωπαϊκή κοινότητα δεν κινητοποιείται για το ζήτημα της Ουκρανίας σχετικά με την εξεύρεση λύσης, η Κύπρος θα πρέπει να θεωράσει τη φύση και την αειφόρο ανάπτυξη, καθώς ο πόλεμος προκαλεί τεράστια, ανυπολόγιστη καταστροφή στο φυσικό περιβάλλον του πλανήτη.

Η Κύπρος, όπως και ολόκληρη η Μεσόγειος, είναι hot spot κλιματικής κρίσης, δηλαδή αυξάνεται η μέση θερμοκρασία της Μεσογείου πολύ γρηγορότερα απ' ό,τι η μέση θερμοκρασία του υπόλοιπου πλανήτη.